

Załącznik

do Uchwały Nr XXVI/267/2020

Rady Miejskiej w Chrzanowie

z dnia 1 grudnia 2020r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
NARKOTYKOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ**

W GMINIE CHRZANÓW

NA ROK 2021

CHRZANÓW

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU.....	3
II. DIAGNOZA PROBLEMU.....	4
1. Rynek napojów alkoholowych w gminie Chrzanów.....	6
2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	7
3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.....	7
4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień.....	8
5. Działalność profilaktyczna.....	10
6. Zdiagnozowane problemy.....	11
III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU.....	11
1. Cel strategiczny.....	11
2. Cele operacyjne:.....	11
3. Priorytety.....	12
4. Zadania.....	13
IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINANSOWANIA.....	16
1. Koordynator Programu.....	16
2. Realizatorzy Programu i Partnerzy.....	17
3. Źródła Finansowania.....	17
4. Monitoring Programu i sprawozdawczość.....	17
V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA.....	18
VI. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU.....	18

SPIS TABEL

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2017-2018.....	6
Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2017-2018.....	7
Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2017-2018.....	8
Tabela 4. Działania podejmowane w zakresie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnienia.....	9
Tabela 5. Cele operacyjne.....	12

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.) oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019., poz. 852 ze zm.) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych poprzez „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów”.

Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a w szczególności zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Program uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, realizowane w ramach integracji i współpracy przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) a podstawę prawną przeciwdziałania narkomanii stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.). Ustawy te określają kierunki polityki państwa wobec alkoholu i narkomanii. Kompleksowo regulują zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, regulują zagadnienia związane z problematyką zwalczania popytu jak i podaży narkotyków, określają zagadnienia dotyczące postępowania z osobami uzależnionymi, wskazują zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określają również źródła finansowania tych zadań. Ustawy te nakładają na gminy obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów uchwalanego corocznie przez Radę Miejską w Chrzanowie. Jednostką wskazaną do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów na rok 2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

Ustawy:

1. ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz 2277 ze zm.),
2. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.),
3. ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
4. ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.),
5. ustawa z dn. 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2365 ze zm.),
6. ustawa z dn. 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869),
7. ustawa z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.),
8. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.).

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. poz. 1492).

Programy regionalne

1. Małopolski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego Nr 138/14 z dnia 13 lutego 2014 r.,
2. Małopolski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Nr 3/14 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 2 stycznia 2014 r.

UWAGA: W roku 2021 w przypadku dalszego zagrożenia epidemiologicznego lub stanu pandemii COVID 19 mając na uwadze, w szczególności zdrowie i bezpieczeństwo odbiorców oraz realizatorów poszczególnych zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów należy bezwzględnie stosować się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów oraz zaleceń epidemiologiczno-sanitarnych.

II. DIAGNOZA PROBLEMU

Alkoholizm, a także narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców Gminy Chrzanów, w tym dzieci i młodzieży.

Spośród licznych problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem i narkomanią mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z rozmiarów tych zjawisk oraz społecznych i ekonomicznych kosztów, jakie z tego tytułu ponosi budżet państwa.

Konsumpcja alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu oraz używanie substancji psychoaktywnych powoduje wiele szkód społecznych, takich jak: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z powyższym działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Strategia postępowania uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, realizowane w ramach szerokiej współpracy instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów. Główna aktywność obejmuje prowadzenie: profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, działania lecznicze, rehabilitacyjne i terapeutyczne, służące wyciągnięciu z nałogu osób już uzależnionych, wsparcie rodzin i osób współuzależnionych, czy mieszkających z osobami uzależnionymi, rozwijanie mechanizmów współpracy między podmiotami zajmującymi się uzależnieniami. W zamierzeniu ma to doprowadzić do zminimalizowania problemu uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz ograniczenia szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

W roku 2020 mieszkańcy Kraju a w tym i Gminy Chrzanów znaleźli się w trudnej i niecodziennej sytuacji, poprzez powstanie pandemii COVID 19 całkowicie zmienił się system funkcjonowania społecznego. Społeczeństwo zostało objęte kwarantanną, nastąpił brak możliwości swobodnego przemieszczania się, wychodzenia z domu, brak możliwości utrzymania bezpośrednich kontaktów społecznych i rodzinnych, powstały problemy związane z utrzymaniem się na rynku pracy i ryzyko utraty pracy. To zaczęło rodzić trudności dotyczące funkcjonowania osób uzależnionych, współuzależnionych, doświadczających przemocy domowej i sprawców a także ludzi, którzy wcześniej nie mieli kontaktów z problematyką uzależnień.

Proces powstawania uzależnienia jest często niezauważalny zwłaszcza w trudnej sytuacji pandemii. Pojawia się pokusa i silne usprawiedliwienie picia bądź brania innych środków psychoaktywnych choćby dla zwykłego „zabicia czasu” lub „uspokojenia się”, a z powodu np. „pracy zdalnej” zmniejszyła się możliwość kontroli pracownika przez pracodawcę. Należy zauważyć, że generalnie osoba, która nie posiada problemu uzależnienia to sytuację związaną z pandemią powinna przeżyć bez większego problemu. Taka osoba będzie umiała sobie „poradzić”. Jeżeli jednak ktoś ma załóżki niebezpiecznych zachowań w związku z nadużywaniem alkoholu to zapijanie samotności, strachu, różnych niepokojów obostrzenia pandemii mogą pogłębiać. Często gdy osoba jest skrupowana, nie może odreagować nagromadzonych emocji, nie może sobie poradzić z nadmiarem wolnego czasu, może się zdarzyć zwiększona potrzeba spożywania np. alkoholu.

W okresie pandemii statystyki sprzedaży alkoholu wzrosły na całym świecie. Alkoholowe spotkania przeniosły się z barów i pubów do mieszkań. Drinki zaczęto spożywać przed ekranami laptopów i tabletów – zyskały nawet własną nazwę „Quarantini”. Od wybuchu pandemii w Australii odnotowano wzrost wydatków na napoje alkoholowe o 34% w porównaniu do analogicznego okresu

w 2019r. W Wielkiej Brytanii spożycie napojów alkoholowych wzrosło o 30%, a w Belgii – o 10-15%. W Kanadzie badanie opinii publicznej wykazało, że 25% respondentów w grupie wiekowej (35-54 lat) oraz 21% przedstawicieli młodszej grupy (18-34 lat) zwiększyło ilość konsumowanego alkoholu. Według wstępnych wyników pierwszego etapu badań realizowanych przez zespół prof. Jana Chodkiewicza z Instytutu Psychologii Uniwersytetu Łódzkiego, których celem jest m.in. nabycie wiedzy o używaniu substancji psychoaktywnych (szczególnie alkoholu) w okresie pandemii. Okazało się, że prawie 30% badanych pije alkohol ryzykownie. Ta grupa Polaków pije za dużo i za często, w dodatku w nieodpowiedniej sytuacji. Przykładem jest część osób, które po wybuchu epidemii przeszły na pracę zdalną. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwraca uwagę, że u osoby, która pije ryzykownie, w przyszłości prawdopodobnie wystąpią szkody alkoholowe – o ile nie ograniczy konsumpcji.

Czas izolacji to szczególnie duży problem dla dzieci i młodzieży zmagających się z różnego typu zagubieniem, problemami emocjonalnymi, samotnością lecz również także dla tych, którzy funkcjonowali zupełnie normalnie. Symptomami przedłużającego się stresu są m.in. irytacja i obniżony nastrój, dolegliwości fizyczne (ból głowy, problemy ze snem i koncentracją), częste spędzanie czasu przed komputerem i wreszcie sięganie po używki

Alkohol jest tak naprawdę depresantem, tylko w pierwszej fazie po wypiciu działa pobudzająco. Czujemy się ożywieni i rozluźnieni, czasem wręcz w euforii. Później daje o sobie znać działanie tłumiące, przejawiające się znużeniem i spowolnieniem. Nadużywanie alkoholu prowadzi do obniżenia nastroju, stanów lękowych, depresji i innych zaburzeń psychicznych. Właśnie dlatego nie można traktować picia jako sposobu na radzenie sobie ze stresem, który w czasie epidemii towarzyszy większości z nas.

1. Rynek napojów alkoholowych w Gminie Chrzanów

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w mieście w latach 2018- 2019

Stan na koniec		2018 r.	2019 r.
limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu i powyżej 18 % alkoholu uchwalony przez Radę Miasta / Od 2018r. w związku z art. 12 ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla: 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3; 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży; 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.		Liczba zezwoleń /ogółem/ 540	Liczba zezwoleń /ogółem/ 540
w tym:	sklepy	360	360
	punkty gastronomiczne	180	180
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)		138	135
w tym	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	103	100
	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	35	35
liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych		356	341
w tym:	przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	287	277

	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	69	64
	liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia	108	101
w tym:	poza miejscem sprzedaży (sklepy)	90	86
	w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	18	15
	liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	59	49
w tym:	likwidacji punktu sprzedaży	50	39
	zmiany rodzaju działalności lub niedokonanie opłaty w ustawowym terminie	9	9

Źródło danych: UM Chrzanów

Na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych wynika, że wartość alkoholu sprzedanego w 2018 wyniosła 47 728 599,68 zł. a w roku 2019 - 49 720 859,01 zł. Wzrost nastąpił o kwotę 1 992 259,32zł.

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie liczy w obecnej chwili 13 członków. W skład Komisji wchodzi: przewodniczący, zastępca przewodniczącego, sekretarz i dziesięciu członków. Komisja zajmuje się w szczególności inicjowaniem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz integracją społeczną osób uzależnionych, a także podejmowaniem czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Dane szczegółowe na temat jej działalności przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Działalność GKRPA w latach 2018-2019

stan na koniec	2018 r.	2019 r.
Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym	152	110
Liczba osób, które poprzez działania GKRPA podjęły leczenie odwykowe	39	30
Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące	108	104
Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	35	27

Źródło: OPS Chrzanów

3. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych

Pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną osobom uzależnionym od alkoholu w gminie świadczą :

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
 - Grupy terapeutyczne
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie

- Poradnia Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Św. Mikołaja w Chrzanowie
- AA dla osób uzależnionych przy Parafii Matki Bożej Różańcowej w Chrzanowie

Ponadto Gmina współpracuje m. in. z Wojewódzkimi Ośrodkami Leczenia Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie.

W celu zmobilizowania i zachęcenia osób uzależnionych do podjęcia leczenia istnieje przy Ośrodku Pomocy Społecznej Grupa dla Osób Uzależnionych od Alkoholu. Zajęcia odbywają się po dwie godziny dwa razy w tygodniu w poniedziałki i środy. Oprócz spotkań grupowych pracownik Ośrodka udziela porad w zakresie problematyki alkoholowej i narkotykowej.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego prowadzi sesje terapeutyczne mające na celu diagnozowanie i motywowanie pacjentów do podjęcia leczenia oraz kontynuowania leczenia odwykowego na etapie pogłębionej terapii. Poradnia udziela pomocy od poniedziałku do piątku w godzinach pracy placówki.

Wspólnoty AA - grupy wsparcia dla osób uzależnionych prowadzą mitingi Anonimowych Alkoholików w czwartki od godz. 17 przy Parafii Matki Bożej Różańcowej oraz w niedziele od godz. 17 przy Parafii Św. Mikołaja.

Powyższe działania zostały mocno ograniczone w 2020r. z powodu pandemii COVID 19.

Dane szczegółowe na temat liczby osób objętych wsparciem przez ww. Placówki przedstawia tabela:

Tabela 3. Działalność placówek leczenia uzależnień w latach 2018- 2019

Stan na koniec	2018 r.	2019 r.
Ośrodek pomocy Społecznej w Chrzanowie Grupy Terapeutyczne		
Liczba osób, którym udzielono porad specjalistycznych w placówce /terapeutycznej, psychologicznej i prawnej/	319	418
Liczba osób uczestniczących w terapii alkoholowej	204	189
Liczba osób, którym udzielono porad w zakresie problematyki narkotykowej	29	31
Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego		
Liczba osób, którym udzielono porad specjalistycznych w placówce	109	118
Liczba osób współuzależnionych	9	18
Liczba osób uzależnionych	100	100
Wspólnoty AA		
Liczba osób uczestniczących w sesjach grupowych	Brak danych	Brak danych

Źródło: OPS Chrzanów

4. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień

Szeroko rozumianą pomoc społeczną oraz wsparcie dla osób dotkniętych i zagrożonych uzależnieniami oraz towarzyszącą mu niejednokrotnie przemocą udzielają:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie
- Zespół Interdyscyplinarny przy OPS w Chrzanowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej
- Sąd Rejonowy w Chrzanowie
- Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie

Osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym uzależnieniem Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy, w oparciu o kontrakt socjalny, pracę socjalną, a w razie potrzeby przyznaje świadczenie w formie finansowej. Osoby zmagające się z tym problemem kierowane są do GKRPA, na spotkania grup terapeutycznych, jak również na spotkania z instruktorem terapii. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują również z placówkami leczenia uzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, sądami, kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji, a także z zespołem gminnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i placówek wsparcia dziennego dla dzieci o nazwie „Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie”.

Ważną rolę w ograniczaniu przemocy w rodzinie w gminie pełni Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Podejmuje on w środowisku lokalnym działania obejmujące m.in.: świadczenie poradnictwa rodzinnego i prawnego, udzielanie osobom dotkniętym przemocą schronienia w hostelu w celu ich odizolowania od stosujących przemoc.

W Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową jest prowadzona działalność placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa. Należy wspomnieć, że w okresie pandemii COVID 19 działalność ta została mocno ograniczona.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów integruje i koordynuje działania w/w podmiotów w zakresie przemocy w rodzinie. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela 4. Pomoc osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnienia

Liczba osób i rodzin	2018 r.	2019 r.
Rodziny z problemem uzależnień objęte pomocą materialną przez OPS w Chrzanowie	140	128
Osoby korzystające z grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej przy OPS w Chrzanowie	24	19
Liczba osób które skorzystały z pomocy indywidualnej w zakresie doznawania przemocy domowej	74	112
Liczba wdrożonych procedur Niebieskich Kart	100	106

Profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży		
Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku dofinansowanego ze środków GKRPA	73	67
Liczba dzieci, które skorzystały z zajęć w świetlicach środowiskowych i terapeutycznych organizowanych przez CUS dofinansowanych ze środków GKRPA	90	90
Liczba udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych ze środków GKRPA	25	24

Źródło: OPS Chrzanów

5. Działalność profilaktyczna

Istotną rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych odgrywa działalność profilaktyczna. W jej ramach Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Urzędem Miejskim w Chrzanowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi podmiotami działającymi w tym obszarze (organizacjami pozarządowymi) organizuje lub współorganizuje wiele przedsięwzięć profilaktycznych kierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców gminy. W latach 2018-2019 były to m.in.:

- zajęcia dla dzieci i młodzieży w 2 funkcjonujących w gminie placówkach wsparcia dziennego, których działalność ukierunkowana jest na rozwój wychowanków a w szczególności na prowadzenie profilaktyki uzależnień, poszerzenie zainteresowań i uzdolnień poprzez zajęcia artystyczne – manualne, promowanie zdrowia i rozwój fizyczny poprzez zajęcia sportowo - ruchowe oraz gry zespołowe, a także dożywanie i przeciwdziałanie przestępczości nieletnich,
- organizowanie wakacyjnych wyjazdów dzieci ze świetlic profilaktyczno – środowiskowych i świetlicy terapeutycznej na letnie obozy profilaktyczno- terapeutyczne,
- Chrzanowska Olimpiada Przedszkolaków organizowana w Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie,
- Festyn Parafialny przy MB Różańcowej, w trakcie którego realizowano szereg zajęć o charakterze profilaktycznym, wychowawczym, sportowym i kulturalnym,
- zajęcia profilaktyczno – edukacyjne oraz literackie realizowane przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie.

W roku 2020 z powodu pandemii nastąpiło silne zahamowanie w realizacji powyższych działań i wiele imprez nie mogło się odbyć. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie zaniechano realizacji działań profilaktycznych w Gminie. W okresie wakacji 2020 z uwagi na fakt, że nie było możliwości zrealizowania wakacyjnych wyjazdów dzieci na letnie obozy profilaktyczno-terapeutyczne to Gmina Chrzanów poprzez dofinansowanie ze strony Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zapewniła czynny wypoczynek dzieci poprzez realizację programu profilaktycznego „Animacje na wakacje” realizowanego wspólnie przez MOKSiR w Chrzanowie, Krytą Pływalnię „Cabańska Fala” i inne instytucje kultury na terenie Gminy w realizowany jest również przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Chrzanowie program profilaktyczny „Bądź niezależny”. Realizacja pikników sąsiedzkich w sołectwach i osiedlach Gminy Chrzanów, włączanie do różnego typu działań profilaktycznych.

6. Zdiagnozowane problemy

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na trzy podstawowe problemy:

1. niski poziom wiedzy mieszkańców gminy na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych,
2. występowanie przemocy w rodzinie oraz uzależnień od środków psychoaktywnych w Gminie Chrzanów,
3. niewystarczająca wiedza w zakresie możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy przez osoby zagrożone i uzależnione od środków psychoaktywnych oraz osoby współuzależnione.

Wymienione problemy skłaniają do kontynuacji podejmowanych działań, mających na celu, m.in.:

- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie uzależnień poprzez realizację programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców oraz organizowanie kampanii informacyjnych w szkołach jak i środowisku pozaszkolnym,
- zwiększenie zakresu informacji o instytucjach, które pomagają mieszkańcom z problemem uzależnień,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez koordynację i usprawnienie działań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinom,
- zapobieganie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez zapewnienie atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego.

III. CELE, PRIORYTETY I ZADANIA PROGRAMU

W zakresie realizacji zadań profilaktycznych, celów strategicznych jak i operacyjnych, należy zwrócić szczególną uwagę na działania o charakterze długofalowym, po których zakończeniu można właściwie ocenić prawidłowość realizowanych zadań oraz ich skuteczność. Dlatego wzorem lat ubiegłych określone cele strategiczne jak i operacyjne pozostają niezmiennie choć sposoby ich realizacji są na bieżąco dostosowywane do aktualnych potrzeb i wymogów. W 2021r. w przypadku dalszego zagrożenia pandemią COVID 19 będzie to miało szczególne znaczenie.

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Chrzanów, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

2. Cele operacyjne:

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie,

2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

Tabela 5. Cele operacyjne

Cel operacyjny	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
<p>1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystająca z pomocy terapeutycznej • Liczba osób, którym udzielono porad specjalistycznych w placówce • Liczba osób korzystających z grupy wsparcia dla doświadczających przemocy domowej przy OPS w Chrzanowie • Liczba osób które skorzystały z pomocy indywidualnej w zakresie doznawania przemocy domowej • Liczba otrzymanych przez GKRPA wniosków ws. objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym • Liczba osób, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego 	<p>sprawozdania jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych, innych podmiotów realizujących Program</p>
<p>2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zajęć profilaktycznych dla dzieci i rodziców liczba dzieci, młodzieży i rodziców uczestniczących w programach profilaktycznych • Liczba udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych ze środków GKRPA • Liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku dofinansowanego ze środków GKRPA 	

Źródło: OPS Chrzanów

3. Priorytety

- Działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne, których celem jest zapobieganie procesowi powstawania uzależnienia oraz zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- Promocja zdrowego stylu życia i trzeźwego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,

- Pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, doświadczających przemocy domowej oraz pomoc dla członków rodzin - grupy terapeutyczna, wsparcia.

4. Zadania

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych:

1. pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych, pomoc członkom ich rodzin oraz osobom doświadczającym przemocy domowej - działania całoroczne, mające na celu zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz pomocy członkom ich rodzin,
2. terapia grupowa dla osób uzależnionych - z inicjatywy GKRPA prowadzona jest grupa intensywnej terapii dla osób z problemem alkoholowym lub innymi problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych,
3. realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu w celu zmotywowania ich do leczenia odwykowego łącznie ze skierowaniami spraw do Sądu Rejonowego w Chrzanowie z wnioskiem o zastosowanie wobec nich obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego,
4. prowadzenie i utrzymanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym i członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej,
5. prowadzenie poradnictwa oraz pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin narażonych na problemy alkoholowe i narkotykowe, doświadczające przemocy domowej,
6. prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu, narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem w celu zaprzestania picia używania środków psychoaktywnych oraz podjęcia ewentualnego leczenia odwykowego,
7. objęcie szczególną opieką terapeutyczną trzeźwiejących alkoholików, rozmowy terapeutyczne z trzeźwiejącymi alkoholikami i osobami przestającymi brać narkotyki w celu umacniania zachowań abstynenckich,
8. kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na odpowiednie terapie realizowane w Chrzanowie oraz terapie stacjonarne prowadzone w zamkniętych ośrodkach odwykowych.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, przeznaczonych na udzielenie pomocy osobom uzależnionym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie,*
2. *ilość wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, przeprowadzonych rozmów, badań biegłych sądowych i spraw przekazanych do sądu rejonowego,*
3. *ilość szkoleń i kursów dla członków GKRPA oraz spotkań z przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze profilaktyki alkoholowej.*

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

1. grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej, realizacja zajęć edukacyjnych i samopomocowych skierowana do osób dotkniętych przemocą domową w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie,
2. współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz udział w pracach "grup roboczych" w zakresie realizacji procedury "Niebieskich Kart" dotyczących pomocy ofiarom przemocy domowej, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach procedury "Niebieskich Kart" rozszerzają działania związane ze zwalczaniem zjawiska przemocy w rodzinie w zakresie prowadzenia poradnictwa, interwencji, działań edukacyjnych i profilaktycznych, uczestnicząc w zespole interdyscyplinarnym i grupach roboczych wraz z przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych przyczyniając się do rozwiązywania problemów w rodzinie związanych z występującą przemocą domową,
3. prowadzenie "telefonu wsparcia" w celu udzielania pomocy terapeutycznej osobom z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami, doświadczającymi przemocy domowej oraz członkom ich rodzin, zadanie realizowane również w zakresie zwiększania dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. współfinansowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego dla dzieci w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Terapeutyczna oraz placówki wsparcia dziennego dla dzieci w formie opiekuńczej pod nazwą Świetlica Środowiskowa przy ul. Kolonia Stella 11 w Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego,*
 2. *wysokość środków na programy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,*
 3. *liczba osób objęta procedurą „Niebieska Karta”.*
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć poprzez sztukę a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**
1. prowadzenie wśród dzieci i młodzieży, profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej różnego typu uzależnień oraz występowania przemocy domowej,
 2. współdziałanie z pedagogami szkolnymi oraz koordynowanie działań opiekuńczych i terapeutycznych prowadzonych w świetlicy środowiskowej i terapeutycznej,

3. realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowo- profilaktycznych i kulturalno – edukacyjnych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami, przemocą domową,
4. upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej oraz uzależnieniach w ramach działań profilaktycznych, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
5. organizowanie obozów i kolonii w czasie wakacji profilaktyczno – terapeutycznych dla dzieci zagrożonych patologią społeczną, przemocą domową.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i innych działań oraz liczba uczestników,*
2. *wysokość środków finansowych, stanowiących dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień,*
3. *ilość konkursów i kampanii propagujących trzeźwość oraz liczba uczestników.*
4. **Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, punktów konsultacyjnych oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień**
 1. dofinansowanie programów z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym, realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, dla osób oraz rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą domową,
 2. stała współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą, Sądem, Zakładem Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie, Poradnią Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia, wojewódzkimi ośrodkami leczenia odwykowego w celu zwiększenia i poszerzania form pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
 3. współpraca z nauczycielami i wychowawcami w zakresie profilaktyki uzależnień w szkole oraz w zakresie pomocy dzieciom ofiarom przemocy domowej,
 4. dofinansowanie organizacji konferencji, szkoleń, warsztatów w zakresie tematyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej,
 5. współpraca z mediami w zakresie przeciwdziałania powstawaniu problemów alkoholowych, narkotykowych, innych uzależnień, zapobieganie przemocy domowej oraz promocji zdrowego stylu życia,
 6. dofinansowanie działań podejmowanych przez instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i innym uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym,
 7. współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych,
 8. promocja zdrowego stylu życia i trzeźwego spędzania wolnego czasu przez młodzież poprzez wsparcie i współfinansowanie wybranych działań realizowanych przez instytucje i stowarzyszenia,

9. włączanie organizacji pozarządowych i innych podmiotów w wykonanie zadań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień, wzmacnianie współpracy tych podmiotów w zakresie dotkniętym przemocą domową,
10. rozbudowa, budowa i remonty bazy sportowo - rekreacyjnej na terenie Gminy Chrzanów, które obejmują również inwestycje.

Wskaźniki:

1. *wysokość środków przeznaczona na rozbudowę, budowę i remonty bazy sportowo - rekreacyjnej,*
2. *wysokość środków finansowych przekazanych na działania podejmowane przez instytucje oraz organizacje pozarządowe.*
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy, promocji i warunków sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego**
1. wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, ich sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

Wskaźniki:

1. *liczba kontroli i wizytacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,*
2. *liczba podjętych interwencji w zakresie nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.*

6. Zapewnienie realizacji zadań zawartych w Programie

1. wspieranie rozwoju instytucjonalnego podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w tym m.in.:
 - a/ zakupy wyposażenia (doposażenia), w tym środków trwałych, związane z obsługą GKRPA,
 - b/ zakupy materiałów i artykułów związanych z obsługą GKRPA,
 - c/ działalność GKRPA, biegłych wydających opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu dla potrzeb Komisji.

IV. REALIZACJA PROGRAMU I ŹRÓDŁA JEGO FINASOWANIA

1. Koordynator Programu.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

2. Realizatorzy Programu i Partnerzy

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chrzanowie,
2. Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie Sp. z o.o. Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
3. III Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Chrzanowie,
4. Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie,
5. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chrzanowie,
6. Placówka opiekuńczo – wychowawcza wsparcia dziennego o nazwie Świetlica Terapeutyczna oraz placówka wsparcia dziennego Świetlica Środowiskowa w Centrum Usług Socjalnych,
7. Szkoły, przedszkola i inne instytucje organizujące zajęcia i programy profilaktyczne,
8. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie,
9. Grupy samopomocowe (AA dla osób uzależnionych przy Parafii św. Mikołaja, AA dla osób uzależnionych przy parafii MB Różańcowej, AI Anon dla osób współuzależnionych przy Parafii św. Mikołaja w Chrzanowie),
10. Grupy terapeutyczne przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chrzanowie (terapia grupowa dla osób uzależnionych, grupa wstępna dla osób doświadczających przemocy domowej),
11. Realizatorzy programów profilaktycznych,
12. Wojewódzkie Ośrodki Lecznictwa Odwykowego w Andrychowie, Gorzycach, Parzymiechach, Krakowie i inne,
13. Ośrodki Leczenia Narkomanii na terenie kraju,
14. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Chrzanów.

3. Źródła Finansowania

Na sfinansowanie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień przeznaczają się opłaty pobierane za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki budżetu gminy na realizację programu zamieszcza się w Dz. 851 rozdz. 85154 - "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" oraz w Dz. 851 rozdz. 85153 "Zwalczanie narkomanii".

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu określi uchwała budżetowa Gminy Chrzanów na 2021 r.

4. Monitoring Programu i sprawozdawczość

Realizacja Programu podlegać będzie stałemu monitorowaniu. Celem monitoringu będzie ustalenie czy zaplanowane działania Programu zostały zrealizowane zgodnie z założeniami. Monitoring obejmować będzie następujące elementy:

1. czas realizacji zaplanowanych działań oraz ich zakres,
2. wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań,
3. stan realizacji poszczególnych zadań ujętych w Programie.

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony na podstawie sprawozdań przekazywanych przez jego realizatorów do Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie. Wnioski z niego płynące zostaną uwzględnione w sprawozdaniu.

Program ma charakter otwarty. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych lub nowych potrzeb, zadania w nim wyznaczone mogą zostać zmodyfikowane lub poszerzone.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków GKRPA:

1. wynagrodzenia członków GKRPA są klasyfikowane w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia", rozdział 85154 – "Przeciwdziałanie alkoholizmowi" § 4170 oraz w dziale 851 – "Ochrona Zdrowia" rozdział 85153 – "Zwalczanie narkomanii" § 4170.
2. z członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawierana jest umowa cywilno – prawna. Wynagrodzenie będzie płatne w następujący sposób:
 - warunkiem wynagrodzenia będzie udział członka Komisji w posiedzeniu ogólnym GKRPA. Członkowie Komisji będą otrzymywać kwotę 0,25 minimalnego wynagrodzenia krajowego brutto miesięcznie bez względu na ilość posiedzeń w danym miesiącu. W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu ogólnym lub w przypadku przebywania na zwolnieniu lekarskim wynagrodzenie nie będzie przysługiwało.
 - każdy członek Komisji jest zobowiązany do uczestnictwa w obradach Komisji oraz co najmniej dwóch zespołach roboczych powoływanych w przypadku zapotrzebowania.
 - Podstawą do wypłacania wynagrodzeń stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń GKRPA.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień, GKRPA przedstawia Radzie Miejskiej w terminie do 31 marca kolejnego roku budżetowego.

Przewodniczący Rady

Andrzej Bieda